

ևս առաջուանին պէս ըլլալու է։ Հաւանականարար մեր առջեւ ունեցած անօթը երկողմանի գլան մ'է և պէտք ենք մէջ-տեղ երկուցի զատող տախտակ մ'երեակայիկ:

Գլանաձեկին երկու բաժանութերն ու բոշուած էին անջուշտ տարբեր տեսակ նիւթեր բովանդակելու կամ միննոյն նիւթին զանազան աստիճաններն և տեսակները։

Հակառակ իւր վասուած ըլլալուն այս գլանաձեն կու տայ մեզ դարձեալ բարձր գաղափար մը իւլիդական արուեստի նըրբութեան և ոսկերիչներու ճաշակի մաքրութեան։

Սակայն բուն մեծ արժէքն այս կառուիս ուրիշ բանի մը մէջ կը կայանայ։

Այսինքն, յիշեալ փոշին քիմիապէս քննեց իմ ճանապարհի ընկերակիցա, ուրուն նախին ճիշդ տարրալութիւն էր, և գտաւ թէ այն ծծմբարձաթ է։

Այս արուեստական կերպով պատրաստուած փոշւոյ գործածութեան վրայ հիմնուած է Եւրոպայի մէջ Ցուլայի (քաղաք Ռուսիոյ) արծաթ կոչուածը։ Վպիստակ արծաթի սահուն մակերեսյթը եթէ ծծմբարձաթով աշխատուի, կ'ընդունի մութ գոյն մը։ Այս կերպով յառաջ կու գայ նկարակերտութիւն կամ բանիլ Ցուլայ - արծաթի մակերեսութիւն։

Այսինքն Ցուլայ գործեր նաև ցայսօր յատկապէս վանայ մէջ մեծ բազմութեամբ և կարգէ զուրս նրբութեամբ կը պատրաստուին։ Վանայ մէջ կարեի է ոսկերիչներն, խանութ առ խանութ, իրենց աշխատած միջոց դիտել։ Մեր գտածն կը ցուցնէ թէ հոս ամենահին բնիկ գործի մը շարունակութիւնն է, և թէ նա կաւկասի վրայէն Ռուսաստան անցնելով նոր հայրենիք մը գտած է։

Եթէ հոս գործը բնիկ խալդիական արուեստի փոխանցութեան վրայ է, կան ուրիշ պարագայներ ևս, ուր հարասի քաղաքակրթութիւնը Ռուսաստան անցած է. այսպէս, բարելոնէն դէպ ի կաւկաս տեղափոխութիւն տախտակի ոստայնանկու-

թեան (Brettchenweberei) և բարեկունական ոսկերէն մնասի շարունակութիւն լիուսաց սովորական ոսկերդամին վրայ։ Այս գէպը բուս մէջ խալդիք միջնորդի մը գեր խաղացած են։

17. Արծաթեայ երկու փոքր սաներ, որոնք ևս վերի զլանաձեկ նման հիւսուածով մը պատուած էին։ Սոքա գտնուեցան մառանի մէջ հսկայական կութի մը տեղւոյն վրայ։ Դիմազդարար ասոնք Պերինու մէջ կորսուեցան։ Հաւանականապէս ախտարանական դպրոցի հրկիզութեան միջոց հալած ոչընչացած են, ուր Թօփրաքալէի հաւաքածոյին մեծ մասը կը պահուէր։

18. Նմանապէս մառանի մէջ գտնուեցաւ պղնձէ գամ մը, առ նուազն 51 հրդամետր երկայն և իրը 0,55 մինչև 0,9 հրդամետր հաստ։ Մէկ ծայրին վրայ ունի 2,5 երկայն և 0,5 հաստ ոսկերէն գլուխ։ Բերես ոսկերչաց գործիք մ'ըլլայ։

19. Պղնձէ փոքրիկ անօթներ, կլորակ, բայց մասամբ ետևի կողմերնին տափառակ, իրը պատէն կախուելու որդշուած ըլլային։

Թրգմ. Հ. Յ. Աստուրեան

Ի Մ Ա Ս Տ Ե Ր

Բառերը դրամներու կը ենանին՝ որոնց սուր կամ ձիւս բլար իրանց հանած ճայներն կը ծանցուի։ (M. Choppuy)

Յեղափոխուրինը՝ պատրիարք մ'է ժնանիկ ուրող և մեսնիկ լուզող աշխարհի մը մէջ։ (G. M. Volton)

Մարտը մը շրաներ ընելու համար՝ առ նուազ մեկ օր ժամանակ պէտք է։ (Ռուսական ասած)։

Խիրոր վիմ անիսոններկանց կ'առաջնորդ, գուխը միայն կը կասպարէ։ (F. Fohre)

Հնաստի փենուրինը միշտ կ'ունենայ նաև նեսնուրիմ, միջնէն բարձր լիսները աղօտ տեսք մի կ'ունենան։

Մարդու կանքը երկայն բուն մ'է, և սերը՝ վաղանցուկ երակաց մը։